

CONCLUSIONES

EX UNIVERSA PHILOSOPHIA.

Quaestio disputanda,

Utrum rerum essentia, antequam à Deo producantur, sint entia realia, & positiva?

PRÆERIT P. GEORGIUS CABRAL,
E Societate IESV.

Tuebitur Dominicus Rodericus à Veiga, integro die Sabbat. 10. Mart.

CONIMBRICÆ.

Ex Officina Didaci Gomez Loureyro Academia
Architypographi.

Cum facultate Inquisitorum, & Ordinarij, Anno 1607.

DAR I naturas vniuersales, quæ à singularibus realiter separatè existant, manifesta est implicatio: sunt tamen veræ res in indiuiduis cõtractæ solum existentes, & ab illis per intellectû abstrahuntur, quando vel habitualiter in specie intelligibili, vel actualiter in conceptu representantur sine differentijs indiuiduantibus, à quibus solum virtualiter distingui probabilior fert opinio. Vtrum autem admissa formali distinctione ex natura rei inter gradus metaphysicos (quod etiã probabile iudicam^o) necessariò concedendum dari vniuersale à parte rei, pro vtraque parte disputetur. Vniuersale autem quatenus absolutum, ex vnitæ formali, & præcisionis, aptitudineque ad essendû in multis, integratur: nihil tamen positium naturæ adiungit. Vnitæ formalis cum natura semper inuenitur. Vnitæ verò præcisionis, & aptitudo ne remote quidem in statu contractionis reperiuntur.

EX LIBRIS PHYSICORVM.

CONCLUSIO II.

QVATVOR genera causarum solêt à Phylsophis numerari, inter quas finalis, & exemplaris rigorosè physicæ, & reales non sunt, quasi ab illis aliquis effectus, quo ad suam intrinsecam entitatem, per verum, & realem influxum dependeat. Causa materialis respectu formæ substantialis educibilis de potentia subiecti, est materia prima, quæ essétialiter est pura potētia, ingenerabilis, & incorruptibilis, per suã met entitatē, absq; alio principio, dās esse formæ per causalitatem (quæ dicitur vniõ) realiter identificatam cû ipsa forma. Forma vero substantialis similiter causat materiam, actuando illam per vniõem solum à materia modaliter distinctam, ex vtraque vero vniõ totius compositi resultat, quod à suis partibus vnitæ non distinguitur. In humano cõposito vna simplex vniõ, seu causalitas formæ, reperitur, quæ cum materia identificata materialis est.

CONCLUSIO III.

CAUSAE secundæ efficientes, licet non nisi depēdenter à causa prima suos producant effectus, omnino tamē certū est, eas ipsorū productiones attingere. Vtrum verò immediatum principium, quo vna substantia aliam producit, non solum sint qualitates operatiuæ, sed etiam ipsa substantia, pro vtraque parte ventiletur. Respectu generationis accidentis solum accidentarium principium sufficit, cum dependentia tamen à subiecto, cui vt supposito actiones principaliter attribuuntur. In resultantijs tamen proprietatum, sola substantia immediatum principium censetur, non tamen principale, quod est generans. Vtrum autem actiones vitales immediatè ab anima, & à potentijs simul eliciantur, problema sit, cuius affirmatiuam partem cum maiori certitudine defendā. Approximatio inter materiam & formam nõ potest diuinitus suppleri.

EX METAPHYSICA.

CONCLUSIO IIII.

ESENTIÆ rerum, antequam à Deo producantur, sunt entia realia, & positiua, vnde essentia, & existentia ex natura rei modaliter differunt, ex vtraque vero ens actuale constituitur. Existentia substantiæ nullo modo distinguitur ab existentia per se, inherētia tamen accidentis ab existētia modus diuersus est: vnde hoc per ordinē ad potentiam diuinam indifferens est ad existendum per se, aut in alio. Substantiæ vero tam completæ quam in completæ, etiam diuinitus, repugnat dependere à subiecto per inherētiam. Subsistentia est modus ab existentia naturæ distinctus, sinè quo non potest diuinitus conseruari: aut sinè alio gerente vicem illius, qui ipsi naturæ cõmunicetur, nempe subsistentia diuina relatiua, aut absoluta: creata vero aliena alteri non potest diuinitus communicari.

EX LIBRIS DE COELO.
CONCLUSIO V.

CORPORA cœlestia, licet ex materia, & forma cōponantur, incorruptibilia tamē sunt. Nō solum à sublunariis secundum formas, sed etiam inter se specificè distinguuntur. Vtrum hoc ipsum fiat, secundum materiā disputabitur. Quantitas ipsorū eiusdem speciei est cum sublunari: per accidens tamen indiuisibilis ratione talis subiecti. Notis, & occultis influunt qualitatibus: nulla tamen licet imperfecti viuentis generatio eis tanquam causæ principali attribuenda. Nullum corpus cœleste, vel sublunare, pluribus motibus in eodem tempore cieri potest, quanuis alter illi per se, alter per accidēs conueniat, licet ambo sint circulares, vel ambo recti, vel alter circularis & alter rectus.

EX LIBRIS DE GENERATIONE.
CONCLUSIO VI.

GENERATIO substantialis est processio à priuatione formæ, ad ipsam formam substantialem in materia. Priuatio prior tempore non requiritur, vnde in eodem instanti, quo materia creatur, potest forma generari, in quo casu implicat actualiter materiam esse priuatam nec prioritate naturę. In corruptione compositi physici datur resolutio vsque ad materiam primam: in eo vna tantum simplex forma reperitur, vnde forma corporeitatis fictitia est. Tres in animali perficiuntur concoctiones, quarum prima fit in ventriculo, vbi chylus, & aliqua portio pituitæ generatur. Secunda in iecore vbi quatuor humores generantur: tertia in poris membrorum, per quam alimētum in formam membri disponitur.

CONCLUSIO VII.

MIXTIO est mixtilium alteratorum vnio: ad illam requiritur præexistentis formę corruptio; vnde elementa, quę proprie mixtilia sunt, in mixtis non remanent formaliter, sed tantum virtualiter, ratione quatuor primarum qualitatum, ex quibus vnaquęque alicui elemento in summo conuenit, altera in excellenti, cū residuo contrarię qualitatis; in vnoquoque enim corpore, in quo duę qualitates contrarię inueniuntur, totam vnus latitudinem, hoc est octo gradus, perficiunt. Mixtorum autem temperamentum, non in vna simplici qualitate, sed in aggregatione omnium primarū cōstituendum. Diuiditur in difforme, & in vniforme, seu ad pondus, quod in re viuenti, quo ad omnes ipsius partes reperiri non potest.

EX LIBRIS DE ANIMA ET ETHICIS.
CONCLUSIO VIII.

ANIMA, quę definitur actus primus, substantialis, corporis organici, iuxta tripartitam illius diuisionem varijs potentijs adornatur. Quatenus vegetatiua tres habet operationes, quę ab vna & eadem potentia oriuntur, scilicet, nutritionem, accretionem, & generationē. Animę sensitiuę quinquarius est sensuum externorū numerus. Vtrum autem sensus interni plures an vnus sit, pro vtraque parte disputetur. Ad omnes eorum actiones species immediatē, & effectiue concurrunt. Hominis naturalis beatitudo duplex, practica, & speculatiua: hæc in cognitione substantiarum separatarū præcipue collocatur: illa vero in virtutum operationibus constituenda: earum habitus practici quatuor in genere numerantur, primus intellectualis, qui prudentia nūcupatur, tres alij iustitia, fortitudo, & temperantia.

EX METEORIS ET MINORIBVS NATVRALIBVS.
CONCLUSIO IX.

DVPLEX est meteororum materia: vtraque diuiditur in proximam & remotā: hæc est terra & aqua, illa vero vapor & exhalatio. Iris est arcus multicolor in nube rorida, opaca, & concaua ex radiorum Solis oppositi reflexione apparens oculis spectantium. Cometa qui inter omnes ignitas impressiones principalem obtinet locū materia cœlesti non constat sed sublunari. Somnus est ligatio omnium sensuum externorū aut saltem aliquorum, ad animantium vitam & salutem à natura instituta. Somniū, quāuis plures internos sensus admittam, in sola phantasia fabricatur, mediantibus speciebus in ipsa phantasia residentibus.

Quęstioni respondet quarta Conclusio.

CORPORALIA caelestia licet ex materia & forma componantur, in corruptibilibus tamen
sunt. No enim habent formam secundum se, sed erant in se per se esse
generantur. Vnde hoc ipsum habet, secundum materiam dispositam. Quia tamen in
eisdem speciebus, sunt habundantibus accidens tamen in distinctis rationibus
Notis, vnde accidens dispositum tamen licet imperfectum videntur generari
eis eadem canis principalis attendenda. Nullum corpus esse, vel substantia, plu-
ribus modis in eodem tempore esse potest, dummodo aliter illi per se, aliter per accidens
conueniat, licet ambo sine circulari vel ambo recti, vel aliter circularis & aliter rectus.

EX LIBRIS DE GENERATIONE

GENERATIO substantialis est processio a priuatione forme ad ipsam formam
substantialem in materia. Partio prior tempore non requiritur, vnde in eodem
instanti, duo materiae creantur, potest forma generari, in quo casu implicari non
potest materia esse priuata nec priuatis a parte, in corruptione compositi physici
datur solutio videlicet ad materiam primam in eo vna tantum simplex forma, vnde
vnde forma corrupta est materia. Tres in animalibus percipiuntur generationes, duo
nam prius in ventriculo, vbi chyli & alius portio pinguis generatur, secundum
secundo vbi dantur humores generantur, tertius in portis membrorum, per quos in
tunc in formam membra disponitur.

MIXTIO est mixtura elementorum vna: ad illam requiritur praesentia for-
mae corruptae, vnde elementa, quae proprie mixta sunt, in mixtis non remanent
formam, sed eadem virtutem ratione generantur primam dantur, ex
quibus vnde per se aliam elementum in humore conuenit, vnde in eodem
contrarie dantur in vnoquoque enim corpore, in quo quae dantur contrarie sunt
mixtae, eorum vna in mixtum, hoc est ego gradus, pertinet. Mixtura autem
per se, non in vna simplici dantur, sed in aggregatione omnium primam
sistentiam. Dantur in difforme, & in vniuerso, sed ad bonas, quod in re vincit, duo
ad omnes ignis partes reportari non potest.

EX LIBRIS DE ANIMA ET ETHICIS

ANIMA, quae dicitur, actus primus substantialem corporis organici, iuxta tria
itaque illius divisionem varijs potentis adnotatur. Quatuor vegetantur tres ha-
bet operationes, quae ad vna & eodem potentis organici, scilicet nutritionem, ac-
cretionem, & generationem. Anima sensitiua diuisa est in tria, videlicet nutritiuam,
Vnde tunc sentit in partibus, vnde in vna sit, pro vnaque parte dicitur. Ad omnes
eorum actiones species immediate, & consequens concurrunt. Homini naturalis beati-
do duplex, scilicet & intellectualis: haec in cognitione substantiam preparat praes-
que collocat: illa vero in virtutum operationibus consistit. In vna habet praes-
fici dantur in genere generantur, vnde in intellectu, dantur debentur, vnde in
sui in vna formido, generantur.

EX METHEORIS ET MINORIBUS NATURALIBUS

DVIXIT est meteororum materia, vnde dicitur in proximis & remotis: haec
est eadem, quae illa vero vapor & exhalatio. Ius est vna, vnde in nubibus
haec eorum, & eorum ex ratione solis oppositae ratione apparent oculis spe-
stantium. Cometae qui inter omnes ignitas impetiones principalem obtinet locum
terrae caelestis non constet substantialem. Somnus est ligatus omnium sensuum exteriorum
aue factum aliquid vna & latet in natura insensibilis. Somnia, qui
vna plures rationes sensus, vnde in sola phantasia fabricatur, medicinalibus specie-
bus in ipsa phantasia reflectitur.

Questioni responderi dicitur Conclatio.